

کدخبر: ۲۱۴۹۹۸

سرویس: بین الملل

تاریخ: ۱۷/آذر/۱۳۹۲ - ۱۸:۴۱

سخنرانی سید حسین موسویان در اجلاس امنیتی منامه:

منافع بین‌المللی در امنیت خاورمیانه و منع اشاعه تسلیحات کشتار جمعی

خبرگزاری تسنیم: مذاکره کننده هسته‌ای سابق کشورمان به بیان نظرات و دیدگاه‌های خود درباره چالش‌های امنیتی خاورمیانه و نقش قدرت‌های جهانی بالاخص آمریکا و نیز قدرت‌های منطقه‌ای به مانند ایران و شورای همکاری خلیج فارس در کاهش این تنش‌ها پرداخت.

سید حسین موسویان، مذاکره کننده سابق هسته‌ای ایران، طی سخنانی در اجلاس اختتامیه گفت‌وگوی امنیتی منامه به بیان دیدگاه‌ها خود در باره چالش‌های امنیتی منطقه خاورمیانه و چگونگی عبور از آنها پرداخت.

در این نشست بیش از ۵۰۰ نفر از شخصیت‌های مهم جهان حضور یافتند. وزرای دفاع آمریکا و سنگاپور، وزرای خارجه مصر، کانادا، قطر، نروژ، عربستان، انگلیس، یمن، امارات متحده عربی، ایتالیا، هند، رئیس ستاد ارتش انگلیس، فرمانده نیروی مرکزی ارتش آمریکا و ... از جمله مقامات شرکت کننده بودند. موضوع ایران بیشترین مباحث کنفرانس را به خود اختصاص داده بود.

در ادامه متن کامل سخنرانی سید حسین موسویان، مذاکره کننده سابق هسته‌ای ایران، در این اجلاس ارائه می‌شود:

خاورمیانه و خلیج فارس به دلیل برخورداری از موقعیت استراتژیک و اهمیتی که برای تجارت و امنیت انرژی جهانی دارد، برای چندین دهه محل رقابت قدرت‌های جهانی بوده که می‌خواستند بر این منطقه استیلاء یابند، رقابتی که تا به امروز نیز توجه قدرت‌های بزرگ را معطوف به خود کرده است. با این حال، ماهیت این رابطه در دهه‌های گذشته برای منطقه چالش‌برانگیز بوده و نیازمند تعمقی دیگر است.

خاورمیانه هنوز هم در پریشانی و آشفتگی فرو رفته است - قدرت‌های جهانی برای استیلاء بر منطقه با یکدیگر رقابت می‌کنند، در حالیکه رقبای منطقه‌ای به تغییر چشم‌انداز ژئوپولوتیکی آن ادامه می‌دهند.

حمله عراق به ایران و تهاجم متعاقب آن به کویت؛ جنگ‌های آمریکا در عراق و افغانستان؛ مناقشه فلسطینی اسرائیلی؛ بحران سوریه؛ تروریسم و افراطی‌گرایی - خاورمیانه را تبدیل به یکی از مهمترین مناطق جهان کرده است. این وضعیت با عدم وجود یک سیستم همکاری منطقه‌ای کارآمد تشدید شده است.

یکی از منابع چالش در منطقه روابط خدشه‌دار آمریکا و ایران است. ایران متهم به صدور انقلاب به منطقه شده است و بر اساس این فرضیه و برای مهار ایران، آمریکا و متحدین آن طی سه دهه گذشته وارد نبردهایی با ایران شده‌اند. هزینه‌های جانی و مالی این جنگ‌ها بسیار مهیب بوده و پایان آنها نیز قرار گرفتن آمریکا و متحدین آن در موضعی بدتر از زمانی که [این جنگ‌ها را] آغاز کردند، بود.

ایران به مدت سه دهه تحت جنگ سیاسی-اقتصادی-اطلاعاتی قرار داشت اما هم‌اکنون حامیان چنین خطمشی‌هایی بیش از هر زمان دیگری نگران قدرت و نفوذ فزاینده ایران هستند در حالی که متحدین عرب آمریکا بیشترین آسیب‌پذیری را تجربه می‌کنند.

علاوه بر این، پروان مکتب متعصب دینی که حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر و نیز حملات تروریستی بعدی در لندن، مادرید و جاهای دیگر را ترتیب دادند در سوریه در حال ظهور هستند و خطر سرایت آنها به سایر جاهای منطقه نیز وجود دارد.

با این حال، نه غرب، نه ایران و نه کشورهای عربی پس از سه دهه رویارویی نتوانسته‌اند که به اهداف حداکثری خود دست یابند.

- صدام و متحدین آن نتوانستند پس از هشت سال جنگ ایران را تجزیه کنند
- آمریکا نتوانسته است نظام ایران را تغییر دهد
- عربستان نتوانست احیای تشیع را در منطقه متوقف کند
- عربستان نتوانست تبدیل به هژمون کشورهای سنی عرب گردد
- شورای همکاری خلیج فارس نتوانسته کارآمد و یک سیستم همکاری منطقه‌ای جامع شود
- ثابت شد که رویاهای ترکیه نیز برای برقراری نسخه‌ای جدید از امپراطوری عثمانی کاملاً غیرواقع بینانه است
- سازش بین اعراب و اسرائیلی‌ها نیز به مانند همیشه دور از دسترس می‌نماید
- ایران نتوانست فلسطین را "آزاد" سازد
- مصر نتوانست دموکراسی را پس از سقوط مبارک مستقر سازد
- آمریکا نتوانست "صلح آمریکایی" را در منطقه خاورمیانه جاری سازد
- غرب نتوانست برخی از متحدین مستبد خود را در منطقه حفظ کند
- با کمال احترام برای آنچه که هیگل در نشست افتتاحیه به شورای همکاری خلیج فارس ارائه کرد، آمریکا نمی‌تواند

حضور کنونی خود در منطقه را تا ابد ادامه دهد.

استراتژی‌های شکست خورده سه دهه گذشته ایجاب می‌کنند که:

اول، هیچ کشور واحدی نمی‌تواند بر کل منطقه مسلط شود،

دوم، جنگ سرد کنونی بین ایران و شورای همکاری خلیج فارس نباید ادامه یابد،

سوم، بازی با حاصل جمع صفر کارایی ندارد، و

پنجم، نیاز به برقراری نظم مجدد در منطقه بر اساس پارادایم جدید – بدین صورت که اهداف حداکثری کنار گذاشته می‌شوند و به جای آن نگرانی‌های امنیتی اصلی هر کشور به رسمیت شناخته می‌شود.

این فرآیند ساماندهی مجدد تنها در صورتی حاصل می‌شود که آمریکا، قدرت‌های جهانی و منطقه به نقش و منافع مشروع ایران در خلیج فارس، خاورمیانه و آسیای جنوب غربی احترام گذارند.

در میان تمام مناقشه‌هایی که در منطقه قرار دارند، مناقشه‌ای که آمریکا را رو در روی ایران قرار می‌دهد مهمترین مناقشه است و حل و فصل آن می‌تواند درب‌ها را برای امنیت و ثبات از شمال آفریقا تا آسیای مرکزی فراهم باز کند.

وضعیت خستگی و فرسایشی که آمریکا و منطقه پس از چندین دهه تعقیب اهداف حداکثری احساس می‌کنند، دلیل اصلی پیگیری رویکرد جدید در قبال ایران است.

توافقنامه موقتی درباره برنامه هسته‌ای ایران یک شروع خوب و یک بازی برد-برد برای همه است. آمریکا با انعقاد این توافقنامه اولین گام را در مسیر درست برداشته است. به همین ترتیب، برخی کشورهای منطقه که به دلیل تردیدها و مقاومت‌ها بازداشته شده‌اند باید از تنش‌زدایی ایران و آمریکا حمایت کنند – زیرا این امر به نفع کشورهای منطقه و صلح جهانی است.

هدف ایران در مذاکرات هسته‌ای تنها تسهیل تحریم‌ها نیست. هدف اصلی تنش‌زدایی با منطقه و غرب است.

تنش بین ایران و عربستان سعودی یکی از منابع مهم مشکلات در منطقه است. ایران و عربستان باید نفوذ، نقش و منافع طبیعی‌شان را در این منطقه به رسمیت شناخته و به همراه آن سطح احترامی که هر کدام لایقش هستند را افزایش دهند. آمریکا باید از روابط بدون تنش بین ایران و عربستان حمایت کند.

نقش آمریکا در برقراری سیستم همکاری منطقه‌ای در خلیج فارس، حیاتی است. هیچ یک از دیگر قدرت‌های جهانی

منابع و یا نفوذ و یا مهمتر از همه تمایل ایفای چنین نقشی را ندارند.

تنش‌زدایی بین ایران و آمریکا در ترکیب با روابط بهبود یافته بین ایران و شورای همکاری خلیج فارس می‌تواند منجر به تغییر پارادایم در روابط بین‌المللی و منطقه‌ای گردد. این امر تنها راه برقراری ایجاد یک ساختار همکاری سیاسی-امنیتی جدید در منطقه است.

چنین تغییر پارادایمی نه تنها برای ایران و آمریکا بلکه برای تمام منطقه خاورمیانه، آسیای جنوب غربی و ورای آن نتایجی مثبت خواهد داشت. به همین دلیل است که توافق هسته‌ای توأم با امکان تغییر کل خاورمیانه در جهتی مثبت و سازنده است.

امروز، آمریکا، قدرت‌های جهانی، منطقه و ایران با تهدید مشترکی شبکه‌های افراطی-تروریستی که زیر بیرق "القاعده" جمع هستند، مواجه شده‌اند.

باید از عمان، عضو شورای همکاری خلیج فارس، که با هوشیاری و حس مسؤولیت گفت‌وگوهای اخیر بین ایران و آمریکا را تسهیل کرد تشکر قدردانی کرد.

حمایت‌های مداوم مالی و نظامی برخی همسایگان سوریه و برخی کشورهای حوزه خلیج فارس منجر به تقویت هزاران تروریست مرتبط با القاعده شده است.

با این حال، کشورهای عرب منطقه باید متوجه باشند که بیش از ایران در برابر افراطی‌گرایی و تروریسمی که به بیرون از سوریه سرایت می‌کند، آسیب‌پذیر هستند.

فرقه‌گرایی مرتبط با مناقشه سوریه می‌تواند تبدیل به جناح‌های مختلف سنی و نیز آتشی بیم سنی‌ها و شیعیان در سراسر منطقه شود.

جنگ با افراطی‌گری و تروریسم باید تبدیل به برنامه کاری اصلی برای منطقه و جهان شود. قربات شورای همکاری خلیج فارس و ایران به کاهش تنش‌های فرقه‌ای، مبارزه با افراطی‌گری و تروریسم، پیشبرد تفاهم منطقه‌ای که به ثبات منطقه‌ای کمک خواهد کرد، یاری می‌رساند.

زمان آن رسیده است که یک سیستم همکاری منطقه‌ای بین شورای همکاری خلیج فارس، عراق و ایران ایجاد شود.

هدف ایران برای دستیابی به جایگاه برحق خود به عنوان یک قدرت منطقه‌ای می‌تواند از طریق همکاری و مشارکت در پیمان همکاری و امنیت منطقه‌ای مشترک حاصل شود.

به همین ترتیب، این امر عراق را قادر خواهد ساخت تا با احیای جایگاه خود در منطقه، نقشی مهم را در تحولات منطقه‌ای عهده‌دار شود و به ثبات و امنیت اقتصادی دست یابد.

این همکاری منطقه‌ای رقابت خصمانه بین مراکز قدرت در منطقه یعنی عربستان و ایران را تبدیل به همکاری کرده و وضعیت کنونی جنگ سرد را به تعامل استراتژیک تغییر مسیر خواهد داد.

نابودی تسلیحات شیمیایی در سوریه نتیجه مستقیم همکاری مشترک بین آمریکا، روسیه و ایران است. این نوع همکاری و جبهه مشترک باید افزایش یابد تا خاورمیانه‌ای عاری از تسلیحات کشتار جمعی رنگ واقعیت به خود گیرد.

قدرت‌های جهانی، در حالیکه از ایجاد چنین منطقه‌ای حمایت می‌کنند، عملاً از انحصار هسته‌ای اسرائیل در منطقه پشتیبانی کرده‌اند. به همین دلیل است که در نشست آغازین دیروز، وزیر دفاع آمریکا و وزیر خارجه کانادا نتوانستند به سؤالاتی که در مورد زرادخانه هسته‌ای اسرائیل پاسخ دهند.

اگر می‌خواهیم منصف باشیم، فشارهایی که توسط قدرت‌های جهانی بر ایرانی که هیچ بمب هسته‌ای نداشته وارد آمده باید علیه اسرائیلی برخوردار از صدها بمب هسته‌ای اعمال می‌شد.

چاک هیگل، در سخنرانی روز گذشته خود، اعلام کرد که آمریکا از سال ۲۰۰۷ تاکنون بیش از ۷۰ میلیارد دلار تسلیحات به کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس صادر کرده و پیشنهاد داد که دیداری سالیانه بین وزرای دفاع آمریکا و شورای همکاری خلیج فارس انجام گیرد.

من معتقد هستم:

اول، آمریکا باید دیدار دوره‌ای بین وزرای دفاع شورای همکاری خلیج فارس، ایران و عراق را تشویق کند تا از خودکفایی منطقه‌ای برای برقراری صلح و ثبات در خلیج فارس حمایت کند. واشنگتن ۵ هزار مایل از خلیج فارس دور است. کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، ایران و عراق همسایه بوده و محکوم به زندگی ابدی با یکدیگر هستند. آنها باید چگونگی زندگی در کنار یکدیگر را تمرین کنند.

دوم، آمریکا باید نظامی‌سازی بیشتر خلیج فارس را متوقف سازد. مسابقه تسلیحاتی در منطقه و سیل تسلیحات متعارف پیشرفته که توسط قدرت‌های جهانی برای متحدین منطقه‌ای مربوطه‌شان ارائه می‌شود، نظامی‌شدگی بیش از حد منطقه را تسریع کرده است.

برای کاستن از گسترش تسلیحاتی شدن منطقه، باید تلاش‌های هماهنگی به منظور نیل به خلیج فارس عاری از همه انواع تسلیحات کشتار جمعی، خاورمیانه‌ای عاری از تمام انواع تسلیحات کشتار جمعی و تنظیم تسلیحات متعارف

در منطقه صورت بگیرد.

انتهای پیام/